

[Justitsministeren.]

af 4 Nævninger, saa af en Dommer og 4 Nævninger, saa af den anden Dommer og endelig af de resterende 4 Nævninger, til sidst af Retsformanden. Om disse Ændringer maa man efter min Formening sige, at de alle betyder en Forbedring af det tidligere Regeringsforslag.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om at lade Nævningerne deltage i Afgørelsen af Spørgsmaal om Strafudmaalingen kom der i Folketingsudvalget ligesom tidligere fra konservativ Side et Forslag frem om ogsaa paa anden Maade at skabe mere Kontakt mellem Rettens juridiske og læge Element, nemlig ved, at der gives Retsformanden en vis Adgang til Nævningernes Værelse under deres Raadslagning. Skønt jeg ikke tror, at der paa dette Punkt gør sig samme Trang gældende som med Hensyn til Strafudmaalingen, har jeg dog ment at kunne tiltræde det Forslag, som blev fremsat, og som findes i § 895, under Hensyn til den begrænsede Karakter, denne Ordning har faaet. Retsformanden skal nemlig efter dette Forslag kun komme til Stede, saafremt mindst 5 Nævninger ønsker det, og saavel ved Begyndelsen som ved Slutningen af Raadslagningen skal Nævningerne i alle Tilfælde være alene. Yderligere er det bestemt, at det væsentligste af Retsformandens Udtalelser i Nævningernes Værelse skal protokolleres og kan danne Grundlag for Anke til Højesteret paa samme Maade som Udtalelser i hans egentlige Retsbelæring efter § 893. Hertil kommer endelig, at saavel Nævningerne som Retsformanden altid kan vælge at gaa frem efter den nugældende Regel i § 898, saa at Retsformanden ikke fremsætter sine Udtalelser i Nævningernes Værelse, men lader Retten sætte paa ny og udtaler sig. I denne Form er Forslaget nu vedtaget i det høje Folketing.

Medens jeg er ved Nævningeproceduren, vil det være naturligt at nævne de nye Bestemmelser i §§ 892, 897 og 899. Ifølge Retsplejelovens § 897, Stk. 2, kan efter de nugældende Regler en for tiltalte ugunstig Besvarelse af et Hoved- eller Tillægsspørgsmaal kun vedtages med mindst 8 Stemmer af 12, og efter § 885 er det Nævningerne selv, der afgør, om en Strafudelukkelsesgrund foreligger. Nævningerne skal derfor bl. a. besvare Spørgsmaal vedrørende Straffelovens § 16, som bestemmer, at en Handling er straffri, naar den er foretaget af en Person, som paa Grund af Sindssydom eller lignende er utilregnelig. Endvidere skal Nævningerne efter § 886 afgøre, om der foreligger en af de Sjælestilstande,

der omhandles i Straffelovens § 17, altsaa visse Former af Abnormitet, Psykopati eller lignende. Medens det ikke volder stor Vanskelighed at anvende Lovens Skelnemærke, hvad der er ugunstigst for tiltalte, naar det drejer sig om Skyldspørgsmaal, maa man sige, at dette Skelnemærke i Virkeligheden er ubrugeligt i Spørgsmaalet om Anvendelsen af §§ 16 og 17, thi selv om tiltalte, om hvem det afgøres, at han falder ind under § 16, derved bliver fri for Straf, vil der ofte blive Spørgsmaal om i Stedet for Straf at anvende Sikkerhedsforanstaltninger efter § 70. Og hvad der her er ugunstigst for tiltalte, kan være meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at afgøre. Det staaende Retsplejeudvalg har derfor enstemmigt indstillet, at man søger gennemført en Ændring i Retsplejeloven om, at Spørgsmaal til Nævningerne vedrørende Straffelovens §§ 16 og 17 altid skal afgøres ved simpel Stemmeferhed, altsaa normalt mindst 7 Stemmer mod 8 tidligere, medens Afgørelsen i Tilfælde af Stemmeligbed træffes af Retten. Dette Forslag er optaget i Regeringsforslaget og vedtaget enstemmigt af Folketinget.

Jeg kommer nu til nogle andre nye Regler i Lovforslaget og da først og fremmest til Reglerne om Adgangen til at lukke Dørene i Straffesager. De gældende Regler herom i Retsplejelovens §§ 29—32 giver dels Hjemmel for i visse Tilfælde at lukke Dørene, dels Adgang til, selv om Dørene ikke kan lukkes, under visse Betingelser at forbyde offentlig Gengivelse af Forhandlingerne. Ifølge § 29 kan Retten undtagelsesvis beslutte, at Forhandlingerne skal foregaa for lukkede Døre, naar Statens Forhold til fremmede Magter eller naar Hensynet til Sædeligheden eller Orden og Ro i Almindelighed i Retslokalet kræver det. Det samme gælder, naar sigtede er under 18 Aar, samt med Hensyn til Retsmøder uden for Domsforhandlingen, naar særegne Omstændigheder giver Grund til at antage, at Retsmødets Offentlighed vil være til Hinder for Sagens Oplysning, dog at Domme altid skal afsiges i et offentligt Retsmøde.

Ifølge § 31, Stk. 3, der blev indsat i Loven af 1932, kan offentlig Gengivelse af Forhandlingerne i Straffesager, selv om Dørene ikke er lukket, af Retten forbydes, saafremt sigtede er under 18 Aar og det begæres af Værgen eller en Repræsentant for Børneværnet. Endvidere kan offentlig Gengivelse undtagelsesvis helt eller delvis forbydes, naar særlige Omstændigheder giver Grund til at antage, at en saadan Gengivelse vil tilføje en Person, der ikke er